

SLOVENSKI ŠTAJERC

Iz naroda za narod!

„Slovenski Štajerc“ izhaja vsaki drugi četrtek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Naročnina za celo leto 2 K. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati vnaprej. — Cena oznanil je za 1 stran 32 K, za $\frac{1}{2}$ strani 16 K, $\frac{1}{4}$ strani 8 K, $\frac{1}{8}$ strani 4 K, $\frac{1}{16}$ strani 2 K, $\frac{1}{32}$ strani 1 K. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (insetate) uredništvo in upravnništvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravnništvo je v Kamniku (Kranjsko). — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do ponedeljka pred izdajo dotične številke vposlati.

Št. 2.

V Kamniku, dne 21. avgusta 1904.

I. letnik.

„Strela udri iz višine — izdajalca domovine!“

Strašna je ta želja, kaj ne da?! Toda, če natančno premislimo, kaj pomeni beseda izdajalec, potem ne moremo drugače, kakor vsklikniti: „Strela udri iz višine — izdajalca domovine!“

Kaj pa je izdajalec?

Gotovo je vsakemu znano, da je Judež Iškarijot izdal svojega Učenika njegovim sovražnikom za trideset srebrnikov; Judež Iškarijot je prvi izdajalec v krščanski dobi, ki je tudi poginil kakor izdajalec, to je z vrvjo okrog vratu. Že ta čin torej kaže, da bi mu pošten človek pljunil v obraz in ki ni vreden, četudi bi imel kake zasluge, da bi ga kedaj krila črna zemlja.

Kake sadove rodi izdajalstvo, so pokazale turške vojske po naših krajih. Gotovo je marsikomu znano, da so Turki hodili s slovenskimi fanti, katere so po svoje vzgojili, ropat, požigat in morit na Slovensko. Ti fantje, ki so se imenovali janičarje, so bili izdajalci slovenskega naroda, a bili so večinoma nevede. Mnogokrat pa so si morali Turki pomagati na drug način, da so prišli do svojega plena, morali so podkupovati domačine, ki so za Judežev denar izdajali svoje rojake.

Dandanes se nam sicer ni treba bati Turkov, ker so jih Rusi večkrat pošteno naklestili in pognali za vedno iz naših pokrajin, česar širokoustni Nemei stoletja niso mogli doseči.

Bati pa se nam je drugih sovražnikov, bolj zvitih, bolj hinavskih, kakor so bili Turki, to so novodobni janičarji, odpadniki, ki so iz častihlepnosti in dobičkaželjnosti zatajili svoj rod, svojo mater, in ki hočejo za seboj potegniti tudi naše ljudstvo.

Tak zapeljivec ljudstva, tak hinavec, tak janičar, tak odpadnik, tak Judež Iškarijot, ki je še pred nekaj leti bos hodil po Slovenskih goricah in ki se ima zahvaliti edino svojemu slavnoznanemu stricu in še živečim teticam, ki so ga pustili nekoliko izšolati in testo mesti, da je razumel sčasoma od slovenskega kmeta za majhne žemlje pobirati groše, sol in moko prodajati, tak človek, ki se sedaj šteje za Vsenemca, ki zametuje svoj materin jezik, tak človek se hoče postaviti za voditelja slovenskim kmetom!!

Ta izdajalec, ki se vedno hlini prijatelja slovenskemu kmetu, je začel celo izdajati slovensko pisan list „Štajerc“, da bi ložje preslepil slovenskega kmeta. S tem listom dela na to, da ucepuje našim kmetom sovražstvo do svojih rodni bratov, da tega kmeta zvablja v nemčurski tabor in ga slednjič odere in popelje, kar je njegov edini namen, v naročje Prusije. Prusija, to je njegov Bog! Vse, kar piše njegov list o ljubezni do Avstrije in cesarja Frana Josipa, je hinavstvo.

Sedaj si pa še oglejmo, kako njegov „Štajerc“ uspeva in s kakšnimi grdimi zvižjaci se hlini slovenskemu kmetu, češ, da je to vse resnično, kar njegov list piše.

Mi imamo dokaze v rokah, da je njegov list prinesel že mnogo dopisov, o katerih je vsakdo mislil, da so resnični in so se nad temi dopisi celo slovenski voditelji zgledovali. Zaviti so bili tako premeteno, da je vsakdo mislil, da so izvirni. Bili pa so v resnici skovani v njegovi kovačnici in ni le zlagana vsaka vrsta, temveč vsaka beseda. Ako treba, lahko tudi dokažemo.

To pa še ni nič!

Kakor je njegov „Štajerc“ sleparski že sam na sebi, tako slepari, da bi mogel obstati, tudi še na druge načine. Da bodo tu o svojem času morale nastopiti vsekako gotove oblasti, pokazala bode prihodnjost. Za sedaj namignemo samo nekaj. Ali se temu gospodu, kot lastniku in šef-redakterju „Štajerca“, nič ne sanja, kake stvari se gode pri „Štajercu“, da je bil ta in oni naravnost ogoljufan? Ne mislimo pa, da samo zaradi „Štajerčeve“ pisave, temveč se tam gode čisto drugačne stvari, o katerih bi vedela povedati tudi ogoljufana firma I. Naj si ta mož-poštenjak v spomin pokliče tudi precejšnjo svoto, s katero je bil v zvezi njegov list in ki je spadala nekemu erarju — to bi znalo biti za gotove važne razmere dokaj merodajno?! Da, sem in tje je še celo kateri njegovih privržencev prizadet. Tudi vemo, iz kojega vira so se n. pr. te in one kazni izplačevale in na kak način. — Da, smrdi, smrdi! — Odgovori naj nam mogočni mož, zakaj je neki njegov prijatelj celo znorel in vsled tega umrl? Vsak, še tako zabit Nemec dobro ve, kakšen tič da je on. Uničil je marsikatero nedolžno družino, pa bodisi ista nemškega ali slovenskega rodu. Dokaze za to, ako hoče (?) imeti, ima v Ptujju samem! Da se zgraža nad njim in njegovim delovanjem več kot polovica ptujskih prebivalcev, je javna tajnost. Ali je res tako zabit, da si domišlja, da sami Ptujčani, okoličani itd. mislijo o njem, da je bil znani proces tako nedolžen? Zakaj pa ni, kakor je obljubil, glavno pričo postavil pred sodišče, če je po krivem pričala?!

Ko se bode nam zazdelo, pridemo na dan z natančnejšimi podatki. Takim razmeram, kakoršne so, se mora konec storiti in nam bode tudi še marsikak Nemec hvaležen za to.

In potem naj taki propalici, taki hinavski duši, takemu „značajnežu“ naše ljudstvo kaj

verjame?! In če reče milijonkrat: „Ljubi kmet, ljubi kmet, mi smo tvoji najboljši prijatelji“, vse to zavijanje v prihodnje ne bo nič izdalo, pač pa bode ta „ljubi kmet“ takim kmetskim prijateljem zaprl svoj žep, ki jim je mnogo ljubši nego „ljubi kmet“.

Zdaj pa še povej, ljubi ptujski „kmet“, kje na celem svetu se nahajata tista naroda, ki bi se tako pristržno ljubila kljub temu, da hočeta drug drugega uničiti. Takega naroda ni, ga ni bilo in ga tudi ne bode. Zato je pa več kot oslovsko, ako se vedno pisari po onem umazanem listu, kako štajerski Nemci ljubijo slovenski narod. Mislimo, da je slovenski narod užil že toliko nemške ljubezni, da bode vedel ceniti vašo sladko pesem o ljubezni, in ga ni treba še posebej svariti pred volkom v ovčji obleki. Take hinavce je že spoznal slovenski narod prav dobro.

Toda kakor kaže zadnja številka „Štajerca“, bode slovenski narod zgubil svojega „najboljšega prijatelja“, kajti iz te zadnje številke vsakdo razvidi, da so se morali „šef-redakterju“ ptujskega „Štajerca“ vsi možgani tako zgodlati, da bode moral mož misliti na zadnjo uro. Kdor tega ne verjame, naj bere njegovo konfuzijo, naslovljeno: „Prvaške sanje“. „Proč od Gradea“, „Svoji k svojim“ — pravi učeno pečeni modrijan, da to pomeni „proč od Avstrije“, in čveka dalje, da vsi slovenski listi delajo za „proč od Avstrije“ in za „zjedenje z Rusijo.“ „Prijatelj“ slovenskih kmetov v Bismarckovi (prosim!) ulici očita nam veleizdajo, hudodelstvo, on, ki je romal na grob Bismarcka, tistega moža, ki je ravno Avstriji zadal najhujše rane.

Vprašamo le: Kateri narod pa je bil vedno, je še sedaj in tudi ostane najbolj udan in zvest našemu ljubljenu vladarju? Mar ni to naš narod — narod slovenski!

„Slovenski kmet, slovensko ljudstvo, proč s tvojimi prvaki, proč z veleizdajalci“, kliče ta nesramna druhal, ki sama komaj čaka in tudi na to deluje, kar je bilo že sto in stokrat dokazano, da bi bilo Avstrije prej ko mogoče konec in bi se „ljubi bratci“ že enkrat združili pod — prusko pikelhaubo! — In taki potuhnjeni hočejo biti potem voditelji slovenskih kmetov in jim kazati pot do blagostanja! Bog nas varuj!

Mi pa kličemo vam, ljubi Slovenci, ki stojite trdno na braniku za naše narodne pravice, ki se še niste dali zapeljati lažnjivim „prijateljem“ slovenskega kmeta, pazite na nevarno delovanje naših sovražnikov — proč z izdajalei domovine, proč s takimi zapeljivci!

Poslanski kandidat za ptujsko okrožje dr. Miroslav Ploj.

„Domovina“ piše, da se je v Poličanah vršil dne 11. t. m. popoldne shod zaupnih mož za sodne okraje Ptuj, Ormož, Št. Lenart, Rogatec, Šmarje, Brežice, Kozje, Ševnica, Ljutomer, Gornja Radgona, ki volijo skupaj enega poslanca v splošnem volilnem razredu za štajerski deželni zbor.

Dolgo se v teh okrajih ni določil kandidat in že se je mislilo, da se utegnejo volilci razcepiti v več struj, ker so razni kandidati nameravali poseči v volilno borbo na svojo roko. S tem bi podali našim narodnim nasprotnikom in vladi neprijazno sliko naših razmer, kar bi bilo gotovo narodni stvari v škodo.

Zato nas veseli novica, da so se zaupniki vseh volilnih okrajev zjediniли za moža, katerega bode lahko vsak narodno misleč volilec volil, in sicer dosedanjega državnega poslanca, dvornega svetnika dr. Miroslava Ploja.

Dr. Miroslav Ploj pozna spodnještajerske razmere prav dobro in je že večkrat pokazal, da rad stori za svoje volilce vse, kar se v današnjih neprijaznih razmerah doseči da. Vsled tega vse volilce ptujskega volilnega okoliša pozivljamo, naj z vsemi močmi delajo nato, da bode izid volitev sijajno dokazal narodno in državljansko zavednost in zrelost slovenskega prebivalstva gori naštetih krajev dežele.

Zdi se nam, da ne bomo preveč pogostoma in čez potrebo nujno opozorili na posebno važnost bodočih neposrednih volitev. Njih odločilni pomen ne tiči v zmagi slovenskega kandidata, ampak v moralični klofuti vladi in Nemcem, ki naj izprevidijo, da je vse njih izpodkopujoče delo na Spodnjem Štajerskem prazno delo in da se narodna in politična zavest na slovenski strani vsled nemške demoralizacije le ukreplja in utrjuje.

Nemški listi so pred kratkim dvignili klic, naj bi se ustanovila „štajerčevska“, to se pravi odpadniška stranka na Spodnjem Štajerskem. — Volilci ptujskega volilnega okoliša, vas se to sramotno nemško izzivanje v prvi vrsti tiče! — Vsakdo, kdor ima volilno pravico, posluži se je in oddaj svoj glas za slovenskega narodnega kandidata dr. Miroslava Ploja. Število slovenskih glasov naj se izkaže ogromno nasproti številu odpadnikov. — To ogromno število slovenskih glasov, bodi mogočen žrebelj v rakev „štajerčevstva“, odpadništva.

V imenovanih okrajih živi vsepovsod mnogo probujenih in narodnovnetih mož. Tem velja v prvi vrsti naš klic, naj vplivajo, da se gre na volišče dne 20. septembra, da se izkaže slovenska zavest in dokaže slovenski značaj Spodnje Štajerske.

V celjskem okolišu se naj to razvidi iz števila volilcev narodnega kandidata Ferdo Roša, v ptujskem pa v soglasni izvolitvi kandidata narodne stranke dr. Miroslava Ploja!

Rusko-japonska vojna.

Bitka na morju pred Port Arturjem.

Car Nikolaj je prejel od admirala Matuseviča naslednjo brzovjavo: Dne 10 t. m. je pričelo naše brodovje, obstoječe iz 6 oklopnice, križark „Askold“, „Palada“, „Diana“ in „Novik“ in 8 torpedovk, zapuščati Port Artur. Japonci so se proti našim bojnim silam koncentrirali v treh bojih, naše brodovje je manevriralo z namenom, si otvoriti prosto pot med sovražnimi ladjami. Med tem časom so metale sovražne ladje plavajoče mine proti našemu ladjevju, kar je znatno otežkočilo naše akcije. Ob 1. uri popoldne se je posrečilo našemu brodovju po 40 minut trajajočem boju si otvoriti pot in odpluti v smeri proti Šantungu. Sovražne ladje so nas zasledovale z vsemi močmi. Ob 5. uri popoldne se je boj z nova pričel in je trajal pod približno enakimi pogoji celih pet ur. Tekom tega boja je pal poveljnik brodovja Vitheft, dočim je bil poveljnik oklopnice „Cesarevič“ ranjen in je izgubil zavest. Skoro istočasno je bilo poškodovano na „Cesareviču“ krmilo, da je bila oklopnica prisiljena, se za 40 minut vstaviti. Zbog tega so bile druge ladje primorane, da so manevrirale okoli „Cesareviča“. Poveljstvo eskadre je prevzel knez Uhtomski, poveljstvo oklopnice „Cesarevič“ pa najstarejši častnik. „Ko je nastala noč, ni „Cesarevič“ več mogel slediti ostalemu brodovju; izgubil ga je iz vidika in plul v smeri proti jugu, da bi poskusil z lastno svojo močjo dospeti v Vladivostok. Ponoči so Japonci še opetovano napadli ladjo z minami; ob zori je „Cesarevič“ priplul do Šantunga.

Temu svojemu poročilu še dostavlja Matusevič: Ko se je dognalo, da „Cesarevič“ ne more dospeti v Vladivostok, je odplul v Kiaočao, kamor je došel ob 9. uri zvečer in tamkaj našel križarko „Novik“ in torpedovko „Bezšumni“. Poleg admirala Vithefta so bili ubiti še trije oficirji, šest pa jih je bilo ranjenih, med njimi tudi Ivanov, poveljnik „Cesareviča“. Število padlih in ranjenih pomorščakov pa še ni natanko dognano.

Japonski admiral Togo pa poroča: Rusko brodovje je v bitki dne 10. t. m., kakor se kaže, hudo trpelo. Poškodovanih je bilo najbrže 5 ruskih ladij, med njimi tudi „Retvizan“, ki je bil iz daljave 3500 metrov večkrat zadet; oklopnica „Pobjeda“ je izgubila dva jamba, eden top pa ji je bil uničen. Ruske križarke pa

so razmeroma malo trpele. Japonci so izgubili okoli 170 mož in sicer je bilo ubitih 12 častnikov in 52 mož, ranjenih pa 12 častnikov in 121 mož.

O „Cesareviču“ se poroča iz Tsingtaua: „Cesarevič“ je v noči 11. t. m. priplul semkaj s hitrostjo 4 morskih milj. Da je to hitrost dosegel, je moral porabiti veliko množino premoga. Krmilo je zlomljeno, en top nerabljiv, jambori razbiti, dimniki prestreljeni, na poveljnikovem mostiču in na drugih mestih se nahajajo luže krvi. Poškodbe pod vodno črto so se začasno popravile. Ladja je bila v bitki 10. t. m. neprestano od opoldne do noči izpostavljena sovražnemu ognju. Ob 12. uri opoldne je admiral Vithefta zadela japonska granata in ga raztrgala na kose. Od njegovega telesa so našli samo še eno nogo.

Na „Cesareviču“ je bilo v celem ubitih 15 mož, ranjenih pa je bilo 40. V četrtek popoldne je priplula v Tsingtao neka ruska torpedovka, ki je bila takist opoškodovana. Pol ure kasneje je dospela križarka „Novik“; naložila je premog in odplula 12. t. m. ob 3. uri popoldne neznano kam.

Na večer 14. t. m. se je pojavil na obzorju „Askold“ v spremstvu ene torpedovke in skušal priti v luko. Ker je pa naletel na japonske križarke, se je zopet oddaljil. Pri rtu Šantung v bližini bojišča križari več japonskih ladij. —

Ponesrečene ruske ladje.

Uradno se poroča iz Tokija, da ste 11. t. m. običali na skalah 20 milj vzhodno od Vejhaiveja 2 ruski uničevalki torpedovk. 63 mož s teh ladij je dospelo v Vejhaivej, odkoder se odpeljejo na krovu angleške vojne ladje „Humber“ v Hongkong. Ena ponesrečenih torpedovk nosi baje ime „Burni“.

Izpred Port Arturja.

Namestnik Aleksejev poroča: Ponoči 9. t. m. so Japonci z velikansko silo napadli naše pozicije pri Takušanu in Liaohušanu in jih po 15urnem boju zavzeli. Ponoči naslednjega dne so naskočili vzhodno krilo, a so bili odbiti. Istočasno so napadli vse naše pozicije od Volčeje gore do Takušana, a so bili povsodi odbiti. Po poročilih iz Liaojanga so Japonci odposlali od svoje mandžurske armade več vojev pred Port Artur. „Birževija Vjedomosti“ javljajo, da je odšlo na Kvantung 12 polkov. Japonska armada pred Port Arturjem šteje sedaj 90.000 mož s 400 topovi. Poizvedelo se je, da je mikado izdal ukaz, da mora Port Artur na vsak način pasti do 23. t. m. in če bi bilo tudi treba ustaviti vse operacije v Mandžuriji in se umakniti v Korejo.

Iz Čifua se poroča, da se je splošni naskok na Port Artur pričel 15. t. m. zjutraj ob petih.

Bitka z vladivostoškim brodomjem.

Iz Tokia se poroča: Japonska križarka „Takačito“ javlja potom brezžičnega brzojava iz Takašika, da se je v nedeljo ob 5. uri zjutraj pri Tiušini vpela bitka med vladivostoškim brodomjem in eskadro admiral Kamimura.

Druga brzojavka iz Takašika pravi: Admiral Kamimura je v nedeljo 14. t. m. ob 5. uri zjutraj zadel 20 milj od Pulsana na korejskem obrežju na vladivostoško brodomje. Bitka je trajala do 11. ure dopoldne. Videlo se je, kako se je potopila križarka „Rjurik“. 450 mož posadke so Japonci rešili. „Rosija“ in „Gromoboj“ ste močno poškodovani. Tudi na japonski strani je močno poškodovana ena ladja. Križarki „Gromoboj“ in „Rosija“ ste se umaknili proti severu. Na „Rjuriku“ se je baje potopilo 400 mož. Zatrjuje se, da je vladivostoško brodomje imelo namen, se združiti s portarturškim ladjevjem, oziroma s križarkami, ki jih je Rusija kupila v Argentini in ki bi te dni imele dospeti v Vladivostok. Križarka „Rjurik“ je bila zgrajena leta 1892.; dolga je bila 130 metrov, široka pa 20 m; obsegala je 11.690 ton s 13.588 konjskimi silami in je vozila na uro 18 vozlov. Na krovu je imela 48 topov in posadko 719 mož.

O izidu vojne.

Velezanimivo je mnenje polkovnika Tanere, pruskega vojnega zaupnika na mandžurskem bojišču, o končnem izidu rusko-japonske vojne:

„Glede vprašanja o Port Arturju stojim jaz na popolnoma drugem stališču, kakor general Meckel, učitelj Japoncev. On veruje v skorajšnje zavzetje Port Arturja, jaz pa tega ne verujem.“

Jaz sem prepričan, da se Japonci ali sploh ne polaste Port Arturja, ali ga pa zavzemo šele takrat, ko bo že zanje brez vsakega pomena. Po mojem mnenju so Japonci vojno že zaigrali! Oni bi morali računati na gotovi uspehi samo v tem slučaju, ako bi takoj pri prvem navalu na Port Artur zavzeli to trdnjavo in se na to močno utrdili v severni Koreji. Njihovo prodiranje v notranjost Mandžurske smatram jaz za veliko napako in verjetno je, da jih dovede to prodiranje do popolnega končnega poraza.

Naglašam, da temelji naloga ruske armade sedaj v tem, da zadržuje japonsko prodiranje proti severu z brezpomembnimi boji in s tem pridobi časa za svoje okrepljenje. Ako se Rusi pri tem tudi začasno umaknejo iz Mukdena in drugih mest, ne more to ni malo škodovati končnemu smotru. Umikanje se ima nadaljevati do tega časa, dokler ne bo zbrana v Mandžurski dovolj številna ruska vojska, dokler se ne združi baltiška eskadra z vladivostoškimi križarkami in z ladjami, ki operirajo v Rdečem morju in dokler ne razbije to združeno ladjevje japonskega brodomja in se ne polasti gospodstva na morju. V tem trenutku stopi šele ruska armada — četudi morda iz Harbina — v ofenzivo, s tem pa se tudi prične umikanje Japoncev na celi črti bo druga Berezina, samo s to razliko, da — v tem slučaju Berezina — okean! In to se zgodi za časa strašnega mraza pozimi ali v rani spomladi l. 1904-05. To bode tudi konec Japonske!

Dopisi.

S ptujskega polja. Na ptujskem polju veselo pozdravljamo nov list, „Slovenskega Štajerca“. V njem vidimo svojega prijatelja, mi, ki vemo, da imamo zelo malo dobrih prijateljev.

Slabih prijateljev se slini okoli nas vedno zadosti, da se jih niti ne utegnemo otepati. Med vsemi slabimi pa je najhujši „prijatelj“ iz Ptuja, ki je priberačil že pred leti iz našega nemčurskega gnezda v slovensko vasi, od tega časa pa se ga ne moremo prav rešiti. Od hrama do hrama je hodil, odpiral je na široko zamazana usta in pravil: „Poslušajte me, ljubi ljubljani slovenski kmetje! Jaz sem se rodil, za „Štajerca“ so me v Ptujju krstili, vaš prijatelj sem, vaš odrešenik sem, za vas bom skrbel in učil vas bom prave vere. Mene berite, mene poslušajte! Kar bom povedal, vse mi morate verjeti.“ — No, mislili smo si, lepa nova vera bo to, ki pride iz Ptuja. Ta „Štajerc“ bo nas že poučil, ki pravi, da je naš kmečki prijatelj in odrešenik. Zato so začele ptujskemu odrešeniku cvesti rožice; te rožice pa niso ne rožmarin, ne vrtnice, ampak so blagodišeče koprivice. Po koprivah hodi, po trnjevi poti se joče „Štajerc“ po ptujskem polju in pritožuje, da neumni kmetje nečejo njegovi veri nič verjeti, da hodi zastonj, da meče bob ob slovenske stene, kadar hvali svoje ptujske voleke. „Štajerčeve“ besede so dobile duh, začele so dišati, tako kakor od cigana diši. Saj nemčur in cigan, to je danes za jeden koš, ker sta si dobra bratca. Cigan ocigani, kogar more, nemčur pa slovenskega kmeta, ako ga more. A na svetu ni cigana ne goljufa, ki ga ne bi nazadnje spoznali, ni na drevesu gnile hruške, ki je ne bi stresel veter. Hinavce bomo vendar dobili in spoznali, makar so taki dobri hinavci, kakor so oni nemčurski. Vemo, vemo, da iz tega ljubega Ptuja ne more priti nič dobrega, kar slovenski posili govori (kakor „Štajerc“).

Med nami, dragi Poljanci, ne sme biti niti jednega mlačnega moža, niti jednega slepega kmeta, ki ne bi mogel razločevati poštenjaka od cigana. Poslušali ste nekateri zadosti dolgo, kako si je brusil ciganski „Štajerc“ dolgi jezik ob naše narodne slovenske može, kako je plal z lopato gnojnico po Slovencih posvetnega in duhovskega stanu, kako je po sili hvalil svojega Ornika in njegove nedolžne Ptujčane, tako nedolžne, kakor lilije. Ptujski cigan ni mogel jasno povedati: „Nemški gospod in nemčur, oj, ta dva sta več kakor Bog, ti Slovenci pa bodi rad, da si živ in da smeš rediti s svojimi groši nemčursko pijavko.“ Tega ni smel povedati, ker bi prehitro vsi kmetje vedeli, kdo je ta ptujski cigan, mislil pa si je tako, in tako si natihem mislijo vsi „kmečki prijatelji“ (kakor se radi imenujejo ptujski in vsi drugi nemčurji).

Zdaj že seveda pada „Štajercu“ oni greben, ki mu je zrasel. Prav tako! Kaj ste si res mislili, vi sladkobesedni nemčurski gospodje, da smo mi kmetje vsi tako zabiti, kakor nekaj tistih vaših podreptnikov? Kaj ste si res mislili, da boste lahko mlatili po slovenskem po-

štenju, kakor dolgo bo vam ljubo? Ako ste si tako mislili, potem niste premislili, da vam mi ne bomo držali, da bi nam najprej nametali peska v oči, in da bi potem lahko z nami delali, kakor bi vi sami hoteli. O, vi ptujski in drugi nemčurski gospodje, zdaj že mi dobro vemo, kam bi vi radi prišli. Kaj ni res, radi bi nagloma obogateli v kramarijah iz naših grošev? Kaj ni res, radi bi si pokupili vsa lepša posestva po slovenski okolici, vse lepše gorice po Halozah in Slovenskih goricah in drugod, da bi se reklo, to je nemška lastnina. Kjer pa je nemška lastnina, tam so Nemci gospodarji, in kjer so Nemci gospodarji, tam nima Slovenec kaj iskati. Vsi Slovenci bi naj bili vaši viničarji, to je vaša želja, kaj? Ali bi bil potem mir? Oni pa, ki si dobro gospodarijo, tisti pa bi naj prestopili k vam, to je vaša želja, kaj? Svojo deco naj pošljejo v nemško šolo, da se nemški naučijo, — da so iz njih kedaj dobri nemčurji, ki domačega slovenskega jezika ne spoštujejo, ker ga nikdar poznali niso, kako je lep, ker se ga nikdar niso pošteno naučili od lahkomišelnih starišev, ki so poslušali „Štajerca“ in njegove cigane.

Zato pravimo: Vi slovenski stariši, ki hočete, naj se v hiši nekdanj govori samo nemški, katero ste stavili vi in vaši predniki, vi slovenski stariši, ki hočete, naj tulijo po vaših njivah in travnikih kdaj Prusi — le pošiljajte deco v nemške šole! Naj se po želji ptujskih in drugih nemčurjev pripravi vse, da sežejo kdaj prusovski kremplji po lepih slovenskih deželah, ki ne bodo več slovenske, ampak — nemške. — Hvala Bogu, malo je takih naših posestnikov. Žalostno bi bilo, če bi jih bilo mnogo. Ako bi jih bilo mnogo, ki bi verovali „Štajercu“ in drugim njegovim tovarišem, govorilo bi se nekdanj po našem ptujskem polju: Davno, davno so tu živeli še slovenski kmetje, ki so bili tako neumni, da so poskakali v naše jame, ki smo jim jih skopali. Niso si vedeli braniti tisti slovenski kmetje svojega jezika, zato pa smo gospodarji zdaj mi, njihovi vnuki, ki smo Nemci, Prusi.

Mi pa še vendarle trdno živimo, mi, slovenski kmetje. Ne bo šlo tako, kakor si želite vi, ptujski gospodje in drugi nemčurji po naših mestih in trgih. Našega polja nimate in je ne boste imeli v rokah, naših ljudi ne boste mogli premotiti. Ne vaš „Štajerc“, ne vse druge sladke besede, ne vsi Orniki in vsi nemčurji vam ne pripomorejo, da bi nam vzeli pomalem naš jezik in našo deco.

Do zdaj smo še Slovenci tu gospodarji in naša slovenska skrb bo, da tudi ostanemo gospodarji. Naša skrb bo, da se nemčurski kozi rog odbije.

Kmetje ptujskega polja in vsi Slovenci, znano vam je vsem, da imajo nemčurji nevarne roglje, znano vam je, da bik ni vaš prijatelj, če vas hoče nabosti, znano vam je, da „Štajerc“ ni prijatelj, da nemčurski meščani in tržani niso prijatelji, znano vam je, da Slovenec sploh nima prijateljev drugih, kakor samega sebe in Slovane, brate po rodu in jeziku, Čehe, Hrvate, Poljake itd. To so naši prijatelji; Nemec nikdar ni imel srca za nas, najmanje pa nemčur, ki ga je rodila slovenska mati, ki jo zdaj zaničuje.

Kmetje, pazimo! Naš list „Slovenski Štajere“ se je ustanovil samo zavoljo tega, da še one pouči, ki so dozdaj ciganom verjeli. „Slovenski Štajere“ bo povedal v vsaki številki nemčurjem, kaj jim gre, branil pa bo nas, kmete slovenske. „Slov. Štajere“ hoče pokazati, kdo je ta bratec, ki so tudi imenuje „Štajere“, ki izhaja v Ptuj. Govoril bo „Slovenski Štajere“ o naših pravih in o naših lažnjivih prijateljih. „Slov. Štajere“ vam svetuje: Kdor dobi ptujskega cigana v roko in ga bere, naj ga bere tako, kakor če cigana poslušamo, ali kadar sovražnika poslušamo. Cigan tudi sladko govori, sovražnik tudi lepo in smešno razlaga. Lahko se tudi njemu zasmejemo, toda ne smemo se zapustiti, da bi pozabili, koga poslušamo. Nihče pa ni tako neumen, da bi rad cigana poslušal in sovražnika ubogal.

Zato je edina pomoč in najlepša pomoč, da se cigana znebimo, ako ga vržemo čez prag in iz dvora. Proč z njim!

Hvala Bogu, da so naši kmetje že zelo zavedni. Bili so časi, ko se je reklo: „Poljanci so zaspanci.“ Danes naj kdo tako pove! Ali niste slišali, da trgajo naša slovenska dekleta „Štajerca“ pred očmi nemčurskih trgovcev, ki ga jim vsiljujejo v roke. Tako je prav! — Ne bomo pa prej počivali, dokler zadnji kmet, zadnji želar ne bo vedel, kako korenjaško se mora postaviti, kadar se gre za slovensko stvar, za lepo slovensko domovino. Vsak posestnik, vsaka gospodinja, vsak fant, vsako dekle, vse mora znati braniti svojo slovensko čast in svoj slovenski jezik, kadar bi se zljubilo nemčurjem nas zaničevati. Tako dosežemo, da sploh ne bo več nemčurjev med nami, tako se otepemo vseh ciganov. Nihče si ne bo potem več norcev bril iz slovenskega kmeta.

Kmetje, ki radi čitate knjige in časopise slovenske: Čitajte tako, da slišite več zvonov, več glasov. Slovenci imamo več lepih časnikov, imamo „Slovenskega Gospodarja“ in „Naš dom“, imamo „Domovino“ in druge. Tudi „Slovenski Štajere“ se pridružuje zdaj tem tovarišem. Branil bo pravice slovenskih kmetov proti nemčurskim skominam na Štajerskem in Koroškem. Vabi vas vse, da si ga naročite. Spoznali boste takoj, da je „Slovenski Štajere“ res vaš list, vaš prijatelj.

Mi kmetje ptujskega polja ga posebno veselo pozdravljamo. Odprimo mu vrata v naše hiše!

Naj nam navduši vse zaspane in mlačne Slovence! Naročnik s ptujskega polja.

Okrog Konjic so se nadjali kmetje, da jim prizanese ta nesrečna uima — toča. Ali zadnje dni meseca julija izgubili smo tudi ta, slednji up. Vsula se je sicer drobna kot koruza, do lešnika debelih je bilo malo, a je skoro pobelila vse. S solznimi očmi je kmet gledal, kako mu je uničen ves up. Še to betvo grozdja, kar je ostalo od raznih bolezni, je uničeno. Kaj bo! Zdaj se naj pokažejo razni „kmetski prijatelji“ z rejenimi trebuški in napetimi mošnjčki od krvavih grošev slovenskih kmetov! Lejte jih hinavce! Vedno nosijo srce za kmeta na jeziku, a kadar pride nesreča, jih ni, da bi mu dejanski s podporo posegli pod pazduho! — Krme otave bo bore malo radi velike suše, tudi žito se je bolj slabo obneslo!

Edino sadje nam še daje nekaj upanja na kake krajcarje za davke in najnujnejše potrebe.

Kmetje, bodite oprezni s sadjem! Kar ga menite prodati, obirajte ga lepo, otresenega ne kupijo ali pa za slepo ceno. Izberite za prodaj le lepo sadje brez ran in mnogih krast. To vam bodo kupei dobro plačali, drugo vporabite doma za tolkljo.

Iz konjiškega okraja. Z nekako nezaupljivostjo jemljemo sedaj, — kar hoče „giftna krotka“ za nos voditi naše slovensko ljudstvo in ga tirati v pogubo — nove slovenske časnike v roke. Od vseh strani ga pregledamo, preiščemo mu jetra in obisti, preden ga priporočamo pri narodu. To nam seveda od pametno mislečih gotovo ne bode nihče zameril, saj hodijo danes, kakor je rekel Kristus, volkovi v ovčjih oblačilih okrog, da bi svojo žrtev preslepili, zajeli v zanjke in ji nazadnje izsesali kri in mozeg.

Toda prva številka „Slovenskega Štajerca“ nas je popolnoma zadovoljila, njegov program je jasen; strogo narodno radikalen list hoče biti, ne glede na levo in desno ljuti bratomorni boj korakati pogumno in nevstrašeno naprej ter pomagati slovenskemu kmetu do njegove stare pravde in ga izviti iz rok njegovega tlačitelja. Kmetje so s prvo številko lista popolnoma zadovoljni in ga z vnemo čitajo in tudi naročujejo.

Prišli so do spoznanja, da samo puhle besede „ljubi kmet“ potuhnjenega hinavca niso le laž in slepilo, temveč v resnici „gift“ za njegov materin jezik in njegovo očetino.

Spodnještajerske novice.

Kdo bo plačal? Od sv. Antona v Slov. goricah se nam piše: Ob času letošnje birmine je neki gospod hotel položiti za dve birmanki po 10 kron v poštno hranilnico ter odločno zahteval slovensko vpisanje te svotice. Takratna poštarica Pouch (sic!), strastna nemčurka, ki pa nemški slabo zna, je vpisala svoto nemški, na kar dotični ni hotel položiti denarja in ne vzeti knjižice. Nemčurka je odšla (Bog daj, da za vselej) in poštna direkcija zahteva sedaj za vsako knjižico 30 v. Kdo bode plačal? Menda Pouch ali Puh? Ali morda celo Polh?

Požar. V St. Petru v Savinjski dolini je 4. t. m. ob 4. uri popoldne na dan zborovanja skupščine družbe sv. Cirila in Metoda v bližnjem Žalcu nastal na do sedaj neznan način sredi vasi požar, ki bi bil lahko uničil celo vas z župniščem in farno cerkvijo vred. Ker je pa bilo vse mirno brez vetra ter dovolj brizgalnic in vode, se je ogenj omejil samo na poslopja dveh gospodarjev Žganka in Ciglerja. Poslednjemu je ostala vsaj še hiša. Zavarovana sta, pa ne zadostno.

Nadebuden sin. Petletni sin gostilničarja Ivana Sunkoviča je radi tega, ker ga je oče kaznoval, požgal očetu posestvo in mu napravil čez 3000 K škode.

Iz Save so potegnili pri Krškem dne 11. t. m. utopljenca, ki je star 20 do 24 let. Ta je baje Josip Sikošek iz Podsrede, političnega okraja Brežice, bivši

tovarniški delavec v Trbovljah; utonil je pri kopanju v Savi pri Trbovljah dne 7. avgusta.

Pred mariborsko porotno sodišče, ki prične svoje zasedanje dne 12. septembra, pridejo: Vincencij Gregorič, radi uboja; Anton Kosar, radi požiga; Franc Harz, Ljudmila Dietrich, Ana Harz, radi posilstva, zapeljavanja, goljufije in umora.

Zgubil je v Mariboru pri shodu nemškega učiteljstva neki učitelj iz Reichenberga 480 kron, ki jih še ni dobil nazaj.

Celjski protestantje bodo dne 28. avgusta položili temeljni kamen svoji novi cerkvi. K slavnosti pridejo tudi deputacije iz Nemčije. Priredili bodo tudi slavnostni spreved in pred spomenik cesarja Jožefa položili venec. Glavni agitator za to slavnost je zlatar Jicha.

Tovariša vrgel v vodnjak. Dvanajstletni viničarjev sin Ignacij Vesenjaka v Vinšaku je vrgel 7 letnega Antona Kokala, ko se je ta igral, v pet metrov globok vodnjak. Prihitevša Kokaljeva mati je sicer sina rešila, toda ta se nahaja sedaj v ptujski bolnici radi prehlajenja v smrtni nevarnosti.

Vtonil je pri kopanju v Dravi zunaj Ptuja 17letni sin ptujskega podžupana Fr. Kaiserja. Ponesrečenec je bil trgovski akademik.

Od sv. Marka niže Ptuja. Dne 28. avgusta bo praznovalo Bralno društvo svojo desetletnico v Velikem gaju, 10 minut od cerkve. Domači moški in mešani zbor bo pel, igrali bodo dijaki-tamburaši, domači fantje bodo igrali igro „Doktor Vsezna in njegov sluga Štipko Tiček“, govoril bo g. dr. Anton Jerovšek iz Maribora. Po prvem delu bo prosta zabava s šaljivimi prizori, šaljivo pošto itd. Vabimo vse sosede ta dan k sebi, da se skupno veselimo.

Velik vihar s točo so imeli v nekaterih občinah radgonskega okraja dne 9. t. m., ki je v par minutah uničil vse pridelke. Takega viharja, kakor pravijo stari ljudje, že ni bilo 60 let. Vihar je bil tako silen, da je kar drevje ruval.

Iz Kapele pri Radgoni se nam poroča: Dne 8. t. m. se je ponesrečil kmetški sin Vaupotič iz Hrastja. Vozila sta s sosedom Žalarjem Radensko slatino v Maribor. Domov grede se je blizu sv. Marijete prevrnil voz na njega. Našli so mrtvega; tudi eden konj se je ponesrečil, da ni bil več za rabo in so ga morali zaklati.

Strela ubila je v Marenbergu Janezu Grotzelju dva konja.

Radi železniške nesreče v Štoreh, ki se je zgodila dne 11. in 12. novembra l. l., zagovarjati so se morali pred sodiščem v Celju strojevodja Henrik Meuer, Vencel Ryz in Riedl. Meuer je oproščen.

Krava ga je umorila. 70 letni Martin Pinterič z Bizelja je gnal 10. t. m. svojo kravo s trga v Brežicah domov. Med potjo ga je krava tako sunila, da je v treh urah umrl.

Radi dedščine zblaznel. V Vel. Obrežu pri Brežicah je živel 24letni posestnikov sin Miha Polovič v domišljiji, da mu bo njegov stric Jožef Polovič, posestnik istotam, zapustil svoje malo posestvo. Ko je stric pred

kratkeu obolel, govoril je Miha samo o svoji dedščini. Stric pa je zopet ozdravel, in to je tako na Miho uplivalo, da je zblaznel. Poslali so ga v blaznico.

Vlak ga je povozil. Iz Dobove pri Brežicah se poroča, da je bil 10 t. m. 56letni kmet Jožef Cvetko od železničnega vlaka, katerega ni zapazil, povozen in zmečkan. Zapustil je ženo in sinove, kojih eden je v službi cesarske straže na Dunaju.

Zdravilišče za jetične na Štajerskem. V Hör-gasu pri Gratweinu blizu Gradca so slovesno položili temeljni kamen za prvo zdravilišče za jetične.

Iznajdba. Ignacij Heidinger, ključavničar v Gradcu je iznašel napravo, s katero se železniški vozovi avtomatično zvežejo.

S Koroškega.

Odličen koroški rodoljub nam je poslal sledeče vrstice, ki jih priobčamo nespremenjene:

Nekateri majo z glavami; pomilovalno zrejo v „Slovenskega Štajerca“, češ, ubogi nepotrebnež! Toda mnogo jih je, ki so s prešerno radostjo bili na kolena: dobro došel v naši deželi, ti pogumni, — da, predrzni edino-narodnjak! Treba je na Koroškem biti že s kolum na narodno struno, da začne migati, peti. Narodnostna ideja! Ta je dandanes vladarica sveta, moderna boginja, vse ji služi, daruje. Pa ne zastoj! Ona vstvarja kraljestva, zida in podira prestole, pretresava parlamente in urade!

Kaj nam koristi, če jo — mi pritlikavci — obsojamo, preklinjamo, proglašamo jo kot prostožidarsko, judovsko, protiversko, mazinijevo, karibaldijevo ... in bogve kakšno še iznajdbo ali nakano? Kaj nam koristi! Nič! Neumneži, spreobrnimo se! Služimo ji! Povdarjajmo povsod glasno in predrzno svojo narodnost, svoj rod, svoj jezik, svoje pravice do omike in zemlje! In to brezobzirno!

In pogumni svečenik pred oltarjem narodnosti se nam zdi „Slovenski Štajerc“. Mi dobro vemo, kako se nam godi z našimi članki in dopisi! Zdaj tej ali oni osebi ni bilo po volji, sedaj temu ali onemu listu ne; sedaj so rekli, da je preveč narodno, potem, to je pre-radikalno, bo le škodovalo, itd., itd. — Uredništvo „Slovenskega Štajerca“ pa menda ne bo obkoljeno z zidom filisterskih in drugih osobij. Ono je daleč proč od interesovanih oseb in krajev, ter se mu torej „posebni nameni“ ne morejo tako lahko podtikavati.

Stoječ nad strankami, vsled oddaljenosti uredništva zavarovan proti nalezljivo-pogubni kugi osebnih spletkarij, naj bo „Slovenski Štajerc“ strokovnjaški list. In njegova stroka naj je: narodnost. In ker takega lista do zdaj še nismo imeli, zato ga pozdravljamo z radostnim srcem.

Velik vsekoroški narodni shod nameravajo prirediti slovenska društva v nedeljo dne 18. septembra na Velikem Strmcu, najlepšem kraju slovenske Koroške. Dobrodošli rodoljubi iz sosednih dežel!

Železniški minister Wittek si je ogledal dela pri predoru v Podrožici in se je od tam ob novi železniški progi podal v Celovec.

Vsi rodeljubi gledajo tja v Celovec, odkoder nestrpno težko pričakujejo rešilne besede: Ne le delavce in kmet, ampak tudi naši duhovni naj imajo pri obče- vanju s cesarskimi uradi — proste roke. Naj padejo nemški okovi!

Kamnje zasulo je v predoru v Podrožici delavca V. Scagliola iz Laškega in M. Olipica iz Št. Jakoba. Prvi je kmalu umrl, drugega so prepeljali težko ranje- nega v bolnišnico.

Kap je zadela v beljaških toplicah deželnosodnega svetnika gosp. Ruperta Kraterja iz Celovca. Bil je takoj mrtev.

Nagloma umrl je na letovišču Ambros Umlauf, trgovec v Celovcu, star 51 let. Pokojnik je bil več let predsednik trgovske zbornice, deželni poslanec itd. Truplo so prepeljali v Celovec.

Tatinsko družbo osem oseb, katere so okrog Vrbskega jezera izvršile mnogo tatvine, so prijeli v Pokrčah.

S' poda padel je v Medgorjah posestnik J. Maček tako nesrečno, da je kmalu umrl.

Običajna dirka bode letos na vresu dne 11. sept. Razpisanih je precej daril.

Obesil se je v gozdu nad Beljakom nek Josip Janah zaradi neozdravljive bolezni.

Vtonil je na Mostiču sedlar F. Pogačnik. Vzrok je bilo žganje.

Raz skale padel. V gorah blizu Velikega Zvo- narja je ponesrečil 15letni dijak Rudolf Waizer iz Be- ljaka. Napravil je zlet z dvema tovarišema in padel tako nesrečno raz neke skale, da je grozno razmesarjen obležal mrtev.

Zopet žganje vzrok. V Škofiče pristojni 70letni Avguštin Happe si je v Lipi z britvijo prerezal vrat in izkrvavel.

Velik požar. V Šmohorju nastal je 8. avg. proti večeru velik požar in upepelil skoraj ves trg. Pogorelo je 90 poslopij z opravo vred. Tudi cerkev je pogorela in je v razvalinah, dalje pošta itd. Kot zažigalce se sumi berače.

Razne stvari.

Cenjenim našim naročnikom. One cenjene na- ročnike, kateri so nam poslali naročnino že bolj proti današnji izdaji našega lista, uljudno prosimo malo po- trpljenja, ker bodo dobili vsled mnogih opravil svoj list nekoliko kasneje; vsem onim pa, ki so tako pridno za list agitirali, izrekamo tem potom srčno hvalo. Le naprej, le naprej, vsak po svoji moči! Ne zanašajte se drug na drugega. Kar smo obljubili, bomo tudi izpolnili in pri tem ostanemo! Nikdo se naj ne ozira, kar nemški ali nemčurski listi o našem listu pišejo, ker je hinavsko in zlagano. Nemci in nemčurji napeli bodo zdaj vse svoje sile, da bi svojo „kroto“ oteli pogina, pa bo vse zaman. Kdor bi se še nadalje ali nanovo predrznil

onega ptujskega cigana našim ljudem vsiljevati, takemu zapojte: Noben „dohtar“ jo ne ozdravi več, veselje preč je preč! — Tudi prosimo naše cenjene naročnike in sotrudnike, da nam za prihodnjo številko pošljete še o pravem času čvrstih dopisov itd. Iz naroda za narod!

Radi slik v šaljivem delu prosimo naše cenjene somišljenike, da nam še oprostiti blagovolijo, ker so se tozadevna pogajanja razbila in bomo torej morali iskati tako podjetje, ki nas bo s slikami oskrbovalo, drugod.

Slovenski trgovci, to je sramota! Še vedno se sliši od tuintam, kako pridno kupujejo nekateri naši trgovci blago iz celjskega smrdečega mlina, brez da bi pomislili, kako bistro se to njih počenjanje opazuje. Naš list je takim gospodom že v prvi svoji številki dosti razložno namignil, kaj bo v vsakem takem slučaju ukre- nil. Gospodje, pazite, ker premalo nas poznate! To je škandal, da ima Slovenec tako malo narodnega ponosa, da pljuje v lastno skledo! Poučili bomo slovenske od- jemalce, kaj jim je v tem storiti! Kdor ni z nami, je zoper nas! To si zapomnite enkrat za vselej!

„Narodni kolek“. Slavno občinstvo opozarjamo, da je družba sv. Cirila in Metoda prevzela v svojo re- žijo narodni kolek, katerega je v njeno korist zasnovalo dijaštvo. Prepričani smo, da bo narodni kolek družbi izdaten vir dohodkov, ako bo občinstvo pridno segalo po njem. Priporočamo ga posebno slovenskim trgovcem in obrtnikom, kateri naj ne bi izdali nobenega računa brez narodnega kolka; 2 vinarja bo menda vendarle lahko utrpel, kdor plača račun. Ravno tako naj bi narodna društva kolekovala vstopnice k veseliceam itd. Prepričani smo, da se ne bo nihče pritožil, ako plača vstopnico 2 vin. dražje. Gotovo pa naj tudi zasebniki kolekujejo svoja privatna pisma z narodnim kolkom, posebno raz- glednice, katere se ob priliki raznih prireditvev razpo- šiljajo. Prodajalec razglednic naj bi že prodajali razgled- nice kolekovane, seveda zato tudi 2 vin dražje. Sploh bi ne smelo biti slovenskega pisma, na katerem bi ne bilo narodnega kolka. Segajte torej pridno po njem, da bo imela naša prepotrebna družba čim več dohodkov. V Celju se dobiva narodni kolek v trgovini Dragotina Hribarja. Večje množine naj se naročajo pri vodstvu družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani ali pri akade- mičnem ferijalnem društvu „Prosveta“ v Ljubljani.

O vročih poletjih. Letos je suša velika, toda stari zapisniki vedo poročati iz leta 484. še vse hujše. Isto leto so se posušile vsled vročine celo oljke in trte. Vroča poletja 550. in 590. so spremljale kužne bolezni. Leta 627. je bila na Nemškem in Francoskem taka vročina, da se je veliko studencev posušilo in mnogo ljudi vsled žeje umrlo. Za vročim poletjem 812. je sle- dila huda suša. Leta 870. morala so se vsled silne vro- čine ustaviti vsa poljska dela. Leta 874. sledila je veliki vročini lakota. Po Nemškem in Francoskem uničile so kobilice polja in travnike. Leta 923. nastala je med vro- čino neka bolezen „ogenj sv. Antona“ imenovana, da je umrlo vsled tega mnogo tisoč ljudi. Leta 1000 posu- šile so se male reke; ribe so gnjile in nastale so kužne bolezni, ki so trajale več let. Prav vroče je bilo poletje 1115., da so se vžigala baje drevesa, trava in grmovje. Leta 1231. je bila v Nemčiji pač afriška vročina, da so

zamogli baje kuhati jajca na solncu. Hudo sušo itd. so prinesla poletja 1236, 1258. in 1260. Leta 1260. padlo je med vojno na Moravskem polju (tu so bili poraženi Ogri pod vodstvom kralja Bele proti Čehom pod kraljem Přemislom Otakarjem) več vojakov vsled solnčarice. — Leta 1303. so se Donava, Rena, Sena, Soara in še mnogo drugih rek skoraj docela posušile. Mnogo ljudij in živalij je vročina takrat umorila, žetev je zgorela. V letih 1350., 1352., 1356., 1357., 1366., 1372., 1388., 1390., 1391. in 1394. je bila velika suša, mnogo potresov in neviht. Leta 1400 je začela vročina zelo zgodaj in leta 1472. je pričela pomlad s cvetjem že meseca februarja ter med to vročino, ki je trajala do 4. julija do 29. septembra, ni padlo ni kapljice dežja. V oktobru so drevesa zopet cvetela, sicer pa je bila onega leta obilna vinska trgatava. Leta 1493. bila je reka Laba tako plitva, da se je zamoglo v nekaterih mestih preko nje z vozom. V letih 1500., 1506. in 1590. so bila poletja zelo vroča ter ravno tako v sledečem stoletju leta 1610., 1619. in 1679. Od majnika do oktobra leta 1717. je le nekolikrat deževalo, reke so se posušile, žito zgorelo, gozdi vnemali in mnogo ljudi in živali je vsled pomanjkanja vode in vročine poginilo. Leta 1792. v juliju bila je taka vročina, da so se rastline posušile in je meso v eni uri zadišalo. Posebno velika vročina bila je leta 1811., v Benetkah so imeli vročine do 35° C, v Parizu 40°. Isti čas je bilo moči delj časa opazovati na nebu lep komet; vinogradi rodili so izvrstno. Leta 1832. pridružila se je vročini kolera, da je pomrlo mnogo ljudij, osobito v zahodnji Nemčiji in na Francoskem. Samo v Parizu umrlo je čez 20.000 oseb. Prav vroča poletja so bila tudi v letih 1847, 1857, 1865, 1874 in 1892.

V obrambo in pojasnilo. Ker me podpisanega nekateri slovenski listi smatrajo kot nekega bivšega poveljnika „maherja“ pri ptujskem „Štajercu“, izjavljam tem potem slovesno, da to ne odgovarja resnici, kar bodo gospodje okoli imenovanega lista, če imajo še kaj časti v sebi, sami potrdili. — Potrditi zamorejo to sploh vsi ptujski Nemci in tudi Slovenci, ki so te razmere bližje poznali. Vsi ti morajo priznati, da sem jaz za nacionalno-politične zadeve le takrat pisati moral, kadar nobenega družega ni bilo. Da pa je oni list imel razen gotovih presledkov po dve in tri moči, je tudi znano. Poteklo je do sedaj že pač več kot tri leta, ko jaz v političnem oddelku nisem več pisal, dasi sem politiko pridno zasledoval. Vsakdo pa tudi ve, kako je vobče list pisal do zgoraj omenjenega časa in kako je pisal pozneje in še piše. Priznam pa, da sem v oni triletni dobi, ko sem bil tam nastavljen, pač pisal med drugimi posli tudi v gospodarsko-političnih zadevah, v kolikor mi je dopuščal čas in v kolikor sem bil v to primoran, sicer pa uredoval nepolitičen del. Da so me imeli gospodje med sabo za „windischer Hartkopf“, je tudi znano. Ko sem se konečno, uvidevši, kam hoče oni list našega kmeta zapeljati (reklo se je celo: „Štajerc“ mora biti nemško-nacionalen list!) odločno uprl in povedal svoje mnenje, dobil sem pol ure po zadnjem takem nastopu pismo odpoved, ki se glasi dobesedno:

„Herrn I. Križmann

Pettau.

Der gefertigte Ausschuß sieht sich veranlaßt, Ihnen den Posten eines Administrations-Beamten des „Štajerc“ unter Berücksichtigung des vereinbarten Kündigungs-Termines von 6 Wochen — zu kündigen. Der Austritt hatte somit am 15. Juni 1903 zu erfolgen. Wir danken Ihnen noch herzlichst für die dem Blatte geleisteten anerkennenswerten Dienste und bemerken, daß diese Kündigung nur wegen Ersparungsrücksichten leider erfolgen mußte.

Hochachtungsvoll“.

Podpise teh gospodov si prihranim za ugodnejši čas. Lahko pustim odtisniti še tudi spričevalo, pa mislim, ni potreba. Prosim tedaj, sodite! Ako gotovim še ni vse jasno, jim ne morem pomagati, sicer pa prosim potrpljenja, da se zrak sčisti.

Ivan Križman.

Zunanje novice.

Grad na Trsatu je prodan na dražbi za 95.000 K.

Izreden fižol iz ameriškega semena je vzgojil vrtnar Ivan Goričan na Poljanskem nasipu št. 16 v Ljubljani. Fižolovi stroki so dolgi po pol metra in še več, okus pa spominja živo na špargelje.

Pameten dečko. Učenec I. gimnazijskega razreda v Kranju, Franc Pogačnik, sin dež. daccarja S. Pogačnika v Gorenji vasi, je doma v hribu pasel mlado ovco, ko ga je pičil gad v levo roko. Fantič je bil toliko hladnokrvn, da je takoj vzel nož, si izrezal rano in kri izsesal, potem pa roko s konopcem prevezal ter tako sam odstranil vso nevarnost.

Strela je ubila dne 10. t. m. na Veliki Planini pri Kamniku na Kranjskem posestnika Ignacija Svržino iz Stolnika. Njegovega sina je strela samo prasknila, tako da je prišel kmalu zopet k zavesti. Strela je ubila tudi tri krave rečenega posestnika. Svržina je zapustil vdovo in šestero otrok.

Sadite solnčnice! Na Angleškem trde, da je kuretnini najboljša hrana seme solnčnice. Ono pospešuje v veliki meri število jaje. Tudi čebelarjem bi bilo svetovati isto, ker nudijo omenjene cvetlice do pozne jeseni, ko skoraj ni več drugih rastlin, dobro pašo čebelam. S pešicami se pa hranijo lačne ptice pevke.

Nečloveški sin. V Szegedinu je razdelila 80-letna Jožefa Horvath svoje premoženje med sedem otrok pod pogojem, da sme živeti pri vsakem dva meseca. Ko je prišla k svojemu sinu Mihaelu, zaprl je stanko v svinjak, kjer jo je imel zaprto poldrugi mesec. Tedaj pa so obiskale nečloveškega brata njegove sestre ter zapazile to njegovo počenjanje. Stvar so takoj naznanile policiji, vendar pa niso hotelo vsprejeti svoje matere pod streho. Nekdaj imovita stanka je morala v ubožnico. Nečloveškega sina so zaprli.

Svoboda na Ogrskem. Iz Amerike v Eperješ se je vrnil Slovak Miha Kroker ter pripovedoval v družbi

o ameriški svobodi. Trije madjarski učitelji so ga ova-dili in sodišče ga je obsodilo v 4 mesečno ječo, češ, da je ščuval proti ogrski državi.

Poneverjenje pri Rotšildu. V Londonu je pone-veril Rotšildov uslužbenec Blumenthal 350.000 funtov šterlingov. S to svoto je pokrtil svoje dolgove na borzi. In kaj je bilo potem? Rotšild tega tatu oblastvom niti naznanil ni.

Mrlíce poljubovati je nevarno. V Budapešti bi se bila imela vršiti poroka podjetnika Caya s hčerjo mitničarja Borosa. Nekaj dni pred poroko umrl je oče neveste. Hči je mrtveca večkrat poljubila, a takoj zbo-lela za zastrupljenjem ter v par dneh umrla. Ženin se je na njenem grobu ustrelil.

Požrl prijatelju uho. V Budapešti sta se zaradi žen stepla spediter Mat. Gregorić in natakak Vojtek. V pretepu je prvi zadnjemu odgriznil uho. Vojteku je bilo do tega, da mu uho nazaj prišijejo, zato sta z ženo vred prosila Gregorića, naj da odgriznjeno uho, česar pa ta ni hotel storiti. Poslali so po policijo in policijskega zdravnika. Šele temu je Gregorić priznal, da je Vojte-hovo uho — pogoltnil. Zdravnik je poslal po svoje apa-rate ter čudnemu „ljudožrcu“ izpral želodec. In res je prišlo Vojtehovo uho na dan, ki ga je sedaj veselemu ranjencu spretno prišil. Verjemi, kdor hoče!

Veliki požari. Posebno velika suša je tudi na Ogrskem in se vsled tega množe požari celih velikih vasi. V Nagy-Sallu je zgorelo kar 225 hiš in v bližini so zgoreli veliki gozdovi. V Nagy-Bitseju je zgorelo 70 hiš in cerkev z dvema stolpoma.

Ris v Karpatih. Leta 1846 so v Karpatih ustrelili zadnjega risa ter so mislili, da je ta zver v Evropi po-polnoma iztrebljena. Nedavno pa so v beškidskih Kar-patih našli dečki tri mlade živali, ki so bile zelo po-dobne divjim mačkam. Dečki so eno teh zverin ubili, dve pa so odnesli domov. Zverine so bili mladi risi. Na srečo za dečke je bila mati mladih risov odšla na lov. Ko se je stara vrnila ter ni našla mladičev, začela je zavijati tako glasno, da so jo zaslišali lovci. Lovci so dečkom vzeli mladiča ter ju nastavili izven gozda. In res je prihitela starka k mladima, pri čemer so jo lovci ustrelili. Mladiča so poslali v Schönbrunn.

Napad na predsednika. Ko se je peljal pred-sednik 6. t. m. po mestu Montevideo, počila je pod vo-zom bomba, a predsednika ni zadela.

Dvoboj v norišnici. Grof Vladimir Donski, ki je v blaznosti nedavno z okna svojega stanovanja v Varšavi ustrelil več oseb, je sedaj v ondotni norišnici. Obiskala ga je večkrat neka sorodna dama. To je dru-gega norca, nekega barona Offenberga tako razkačilo, da je pozval grofa na dvoboj. Grof pa je bil vendar toliko pameten, da je dvoboj odklonil, češ, da norišnica ni kraj, kjer bi se častne zadeve reševale z orožjem. Par dni nato se je baronu posrečilo dobiti revolver ter je na grofa dvakrat ustrelil, ne da bi ga bil zadel.

Kako se skrbi v Parizu za varnost. V zlo-glasni pariški ulici d'Allemagne je nastal pred kratkim požar. Ko je vse hitelo na pogorišče, seveda policija tudi, pojavilo se je v napol praznih hišah 20 oboroženih roparjev, ki so posamezne domačine prisilili, da so jim

izročili vse dragocenosti. Ta roparska družba narasla je konečno na 60 mož, ki so ustavili poulično železnico ter oropali potnike.

Bogata tatica. V kopališču Newport se je pripe-tilo mnogo tatvin dragocenosti. Gostje so bili skrajno vznemirjeni, ker se je vsak dan slišalo o novi tatvini. Še večje pa je bilo vznemirjenje, ko se je zvedelo, da je policija našla za 200.000 dolarjev ukradenih drago-cenosti v stanovanju žene nekega milijonarja. Tatvina se seveda „potlači“.

Napačni mobilizator. V ruskem okraju Volhinija se je pojavil po vasih neki mož v častniški uniformi, sklical vaške starejšine ter jim naznanil, da je prišel po rezerviste, ki jih mora že drugi dan odpeljati na vojsko. Seveda je nastalo tarnanje po celi vasi. Uni-formirani gospod pa je dal razumeti, da sme za pri-merno odkupnino tudi rezerviste oprostiti. Vsak se je hotel odkupiti s tem, kar je premogel. Na ta način je osleparil več vasi, konečno pa je ga vendar dobila po-licija v roke.

Novo glavno mesto v Avstraliji. Pred poldrugim letom se je ustanovila zveza avstralskih držav. Zvezni parlament, ki je do sedaj zboroval v Melbourneju, si je izvolil ravnokar za glavno mesto siromašno vas Dalgety, ki šteje le 300 prebivalcev, toda v par letih se bo raz-vilo v moderno mesto, ker ima ugodno lego.

600.000 kron za vremenskega proroka. V Ame-riškem senatu je predlagal neki kalifornski poslanec, naj država razpiše 600.000 kron tistemu, ki bi vsaj en teden v naprej zanesljivo napovedal vreme.

O st. louiški svetovni razstavi. Ta razstava ob-sega 1250 oralov zemlje, torej več kot dvakrat toliko, kot je obsegala čikaška svetovna razstava. Stoji v lepem, gozdnatem in hribovitem parku, ki je dve milji dolg in eno širok. Trebalo je šest milj plotu, da so jo ogradili. Znotraj razstave je 36 milj cest. Stala je razstava več kot 50 milijonov dolarjev ali več kot trikrat toliko, kot je stala vsa zemlja, ki jo je l. 1803. kupila od Napoleona Amerika, katere nakup letošnja svetovna razstava pro-slavlja. Mesto St. Louis samo je dalo za razstavo pet milijo-nov dolarjev, kongres pet milj., meščani sami pet milj., Država Missouri je dala en milijon. Paviljoni raznih držav, ceste, poslopja, privatne koncesije — vse to je stalo kakih 30 milijonov dolarjev. Zvezna vlada je vsega skupaj za poslopja in predmete na svojih oddelkih izdala skoraj sedem milijonov. Zvezna vlada je razstavni družbi posodila štiri milijone dolarjev. Države so za razstavne predmete dale nad šest milijonov dolarjev. Francoska in nemška vlada je vsaka dala več kot mi-lijon, kitajska in japonska vsaka več kot pol milijona. Za same kipe na razstavnem prostoru je bilo izdanih pol milijona dolarjev.

Neverjetno. Neki poštni uradnik v Beauneju (Francija) si je delal za zajtrk jajčnik. Ko je eno jajce razbil, našel je v njem malo 6 cm dolgo kačo. Slučaj je baje resničen ter niti osamljen ni. Baje imajo tako jajce tudi v Turinu v muzeju. Mogoče je celo, da bi se bila iz kačice v jajcu razvila — morska kača. Bolj verojetna je vest lista „N. L.“, ki piše, da je nekdo prinesel v uredništvo krompir, v katerem je bila igla.

Ta slučaj razlaga list tako, da je bila igla v gnoju, se zapičila v kal ter je tako krompir z njo vred rasel.

Madjarsko praznoverje. V Csacsi in okolici je bilo zadnji čas več požarov na polju. Kmetje so bili uverjeni, da zažigajo židje. Ko je te dni prišel v Csacso železniški uradnik Wlassics, nečak bivšega naučnega ministra, smatrali so ga kmetje za žida, ter ga s koli in sekirami ubili. Tudi v sosednji Krosni so ubili nekega moža iz istega vzroka.

Po raznih znakih spoznajo in ulovijo oblasti zločinca. Najbolj zanesljivo izmed teh znamenj pa bi bili zobje. Vsak zobozdravnik ohrani zaznamek vsakega zobovja, ki ga je imel v operaciji. Zobje so izmed vseh del človeškega telesa najmanj spremenljivi, ostanejo celi celo po smrti. Po velikem Charité Bazar ognju v Parizu so bila trupla sežganih oseb spoznana ravno po zobovju s pomočjo zaznamkov, ki so jih še imeli zobozdravniki. Na isti način bi se tudi kaj lahko dalo spoznati zločince — če bi si namreč ne dali narediti napaknih zob.

Mlada — stara mati. Gospa Antonio Rossova v New-Yorku je stara jedva 30 let, toda kljub temu je že — stara mati. Njena 15 letna hčerka, „gospa“ Gregorijeva, ima namreč že mesec dni staro dete, čigar oče je star 18 let. Mati je še otrok in nosi kratko obleko. Ako se tudi njeno sedanje dete tako rano omoži, postane mama Ross s 45. letom prababica in s 60. letom praprababica.

Dokaz ljubezni. Mr. Darmon v ameriškem mestu Fort Clark se je strastno zaljubil v deklico Lino Riners. Neki dan je napravila večja družba izlet k reki Pecos. Tudi Darmon in kraljica njegovega srca sta bila zraven. Toda oboževana deklica je bila slabe volje ter je pikro zavračala oboževanja Darmona, ki je bil ves obupan ter vprašal, kaj vendar naj stori, da si pridobi njeno naklonjenost. Deklica odgovori: „Divjih zverin ali zmajev tukaj ni, toda ako skočite tam le z mosta, pa tudi dokažete ljubezen“. Most pa se vzpenja 110 metrov nad vodo. Darmon pa se je odstranil, ne da bi ga kdo pogrešal. Čez nekaj časa pa se nekdo iz družbe slučajno ozre na most ter zagleda tam v vrtoglavi višini človeško bitje, ki ga je bilo videti na železni ograji kakor pajka na mreži. Sedaj se je tudi deklica spomnila svojih nepremišljenih besed ter prebledela. Začela je klicati in roke iztegati proti mostu, toda v tistem hipu se je mož spustil z mostu. Dobrih šest do sedem sekund so ga videli leteti navzdol, dokler ni treščil ob vodno gladino. Takoj sta skočila dva iz družbe za njim ter izvlekla navidezno mrtvo, modro in rjavo truplo iz vode. Začeli so ga drgniti, čez nekaj minut je že dihal, čez uro pa sta si bila z deklico že v objemu.

Z enim strelom umoril celo rodovino. Ko se je v Borgi pri Florenci vrnil Antonio Corsi z ženo in otrokom na svoj dom, počil je naenkrat strel, ki je vse tri smrtnonevarno ranil. Vsi trije so po kratkem smrtnem boju prominili. Morilca še niso zasledili. Bržkone so žrtva takozvane „vendette“.

Sestrina čast. Petinšestdesetletni izvišijski prebivalec Vaza Radossavlyev je zasledoval 17 letno sestro kmetovalca Svetozara Jovanoviča. Dne 10. t. m. je na

dekličino upitje prihitel njen brat ter starca tako udaril po glavi, da se je zgrudil mrtev na tla.

Maščevanje prijateljice mačk. Na Angleškem sicer ne časte mačk po božje, kakor v starem Egiptu, vendar jih pa dosti bolj negujejo kot pri nas. Tam imajo še celo napravljene bolnice in domove za mačke brez gospodarjev. Toda tako, kakor je ravnala neka mis Terrill, stara devica iz Truro, ravna malokdo. Zbrala je polagoma v svoji hiši nad 500 mačk. Kako neprijetna je bila njenim soprebivalcem tako mnogoštevilna mačja godba, si lahko vsak sam misli. Ker ji je njen hišni gospodar odpovedal stanovanje, zažgala mu je radi tega hišo. Prišla bo radi mačk kot požigalka pred porotnike.

Korejanski pregovori. Malo paprikovo zrno je ostrejšje kot veliko. — Iz mnogih praškov lahko nastane hrib. — Vsak ima svoja očala. — Vse nevarnosti izidejo pri ustih, vse bolezní dohajajo v telo skozi usta. — Neužitni sad je videti šestokrat lep. — Bivši vladar je vedno dober. — S prazno posodo se mora ravnati kakor če bi bila polna; lahko delo se mora opravljati kakor če bi bilo težko. — Mož, ki je sit suhega riža, zametuje celo medeno potico.

Raztresenost profesorja. Neki cornellski profesor hodi po trati pred vseučiliščem. Bil je tako zamišljen v neko nalogo, da se je spodtaknil nad nekim predmetom, toda vljudno prosil za oprostitev, rekoč: „Ponižno prosim, oprostite!“ Ko se je ozrl in videl pred seboj kravo, je bilo že prepozno popraviti pomoto. Drugi dan se zopet šeta in zadene ob neko stvar. „Poberi se mi spred oči, stara krava!“ vzklikne danes profesor. „Gospod!“ sliši za seboj jezen sopranski glas. Bila je žena nekega profesorja na vseučilišču.

Ženski smeh in jok. Kako različne so ženske: dobre, zlobne, hladnokrvne, zvite, zabite, pametne, spletarske, ljubijo ali sovražijo, razveseljujejo ali žalostijo, se jokajo ali smejejo, privlačujejo ali odbijajo. Posebno dobro opisuje žensko ravno kar izišla angleška knjiga „Woman and the Wits“ (Žena in njeni kritiki). Pisatelj je zbral v knjigi izreke hudomušnih in pametnih mož vseh časov. V teh izrekih se žena ne imenuje vedno krona stvarstva, roža življenja. Navedimo nekoliko teh izrekov: „Žena umre dvakrat; na dan, ko preneha se dopadati, in ob smrti.“ Pascal pravi: „Ako bi bil Kleopatra nos krajši, bi se bil obraz zemlje izpremenil.“ Omenjeni pisatelj pravi: „Ženske imajo večjo oblast v očeh, kot mi v zakonih; imajo večjo moč v svojih solzah, nego mi v utemeljevanju.“ Bossuet je zapisal: „Najkrutejše žensko maščevanje je šestokrat v tem, da obvaruje možu zvetobo.“ Neki brezimni pisatelj pravi: „Šepetanje lepe ženske prodre dalje kakor najglasnejše vpitje dolžnosti.“ Drugi pravi: „Ženski jezik je njen meč, ki ga ne pusti nikoli zarjaveti.“ Shakespeare pravi: „Dve ženski napravite mrzlo vreme.“ — Da pa napravi ženska možu tudi „vroča tla“, tega mnenja je tudi neki pisatelj, ki je zapisal šaljivi izrek: „Peklo je tlakovano z ženskimi jeziki.“ Milo sodi o ženskah pisatelj, ki pravi: „Ženski je dana molčljivost, da bolje izrazi svoje misli.“ Najhujši ženski sovražniki so — ženske. Najbolj obtežilne trditve o ženskah so izrekle namreč ženske. Ženska de Staël je rekla: „Veseli me,

da nisem mož, ker bi sicer morala žensko poročiti." „Dan ima 24 ur, a niti trenutka, da bi si ženska drugače ne premislila." Viktor Hugo je zapisal: „Moški so igrače ženskam, ženske pa so igrače hudiču." Neki drugi pisatelj je celo zapisal, da ženske vedo precej več kot vrag.

Nemška nesramnost. Schönerer, nemški poslanec, je pisal županu v Heb (Češko), da oni dan, ko pride cesar v Heb, odloži on častno meščanstvo. Ako to ne pomeni „Proč od Avstrije", potem ne vemo, kaj bi rekli. —

Stavka natarjev kavarn. V Toulousi natarji zopet štrajkajo. Na mesec zahtevajo 180 frankov plače. Pri nas Slovencih je pa še marsikak urednik na slabšem.

Boj z jajci. Dve kmetici iz Burgerfelda ometavali sta se na poti v trg z jajci. Radi neke malenkosti zašle sta v prepir, ki se je tako razvnel, da sta obe zgrabili za jajca v košu. Množica blizu stoječega ljudstva ju je opazovala pri tem zanimivem boju. Boj se je končal še-le, ko je zmanjkalo jajc. Ko je jajc zmanjkalo, sta morali obe pač lepo izgledati.

Šaljiv samomor. V železniškem vozu na potovanju se je pričel razgovor med potniki o samomorih. Neki potnik pravi: Po mojem mnenju je izvršil najbolj zanimiv samomor Irec, ki je prisegel, da se bode umoril tako, da že prvi poizkus samomora izgubi življenje. „No", pravi drugi potnik, „vašega Irea je brez dvojbe prekosil oni samomorilec, ki se je naslonil na ograjo mostu, sunil bodalce v srce, se ustrelil v glavo, zavžil strup in skočil v vodo." „To je pravljica," zakličejo potniki, „in pravljice so nemogoče dandanes." „A kaj, to še vse skupaj ni nič," zakliče ameriški oberst Dollar. „Poznal sem Francoza, ki je svoje priprave za samomor tako izvršil, da je o njem govoril ves svet. Oborožen z vrvjo, revolverjem, steklenico strupa, in škatljico vžigalic se je podal na most ob morskem obrežju, na katerega je privezal vrv ter si zadrnil vrat, spil strup, z vžigalicami je zažgal obleko in je skočil med tem, ko je sprožil v glavo namerjen revolver, v morje." No, ta je pa gotovo izvršil svoj namen, so zaklicali sopotniki. „A kaj še", je rekel Amerikanec, „krogla je izgrešila svoj cilj in prestrelila vrv, vsled česar je padel Francoz v morje, ki je pogasilo gorečo obleko, pri tem je povžil toliko morske vode, da je moral izbljuvati zavžiti strup, in ker je bila ravno plima, so samomorilca vrgli morski valovi zdravega in živega na suho."

Požigalec so linčali. Iz Temešvara poročajo: Prebivalci občine Tekes so bili zelo razburjeni radi mnogih požarov. Minoli teden so zapazili s polja se vračajoči kmetje Konstantina Szaicsa, ki je zažigal na dvorišču svojega soseda dva snopa slame. Del kmetov je pogasil ogenj, drugi pa so streljali za beguncem. Ko se je od več strellov zadet zgrudil na tla, so topli truplo toliko časa, da je bilo vse zbito. Raditega se je že pričela preiskava.

Ruski prestolonaslednik. Goreča želja ruskega cara in carice se je izpolnila; dobil je sina. V petek 12. t. m. se je iz Petrograda s 301 strelom naznanilo

ruskemu narodu, da je carica Aleksandra povila sina. V Petrogradu vlada zaraditega nepopisno veselje. V soboto je bil objavljen carjev manifest, s katerim se pozivlje vse ruske podanike, da s carjem vred molijo za srečo njegovega sina, ki je poklican, da postane dedič moči, ki je po božji milosti podeljena ruskemu caru. Naslov prestolonaslednika, ki je bil podeljen velikemu knezu Mihajlu, preide na novorojenega velikega kneza Alekseja. — Nekateri upajo, da se z rojstvom careviča Alekseja, prične na ruskem svobodnejše življenje. Ruski revolucionarji pa ne upajo na kake ugodne spremembe in so na svojem sestanku, katerega so imeli v Švici povodom carevičevega rojstva sklenili, da bodo še odločneje delovali — z bombami.

Japonska grozovitost. O japonskih grozovitostih poroča Fred. Mayer, poročnik mandžurske obmejne straže, „Berliner Tageblattu" v posebnem dopisu. Glasom tega dopisa so japonski dragonci trikrat ustrelili na nekega težko ranjenega na zemlji ležečega ruskega častnika, oddelka generala Miščenka. Kroglice so vrhu tega podobne dum-dum kroglijam. Inozemski agenti so baje ta slučaj vzeli v zapisnik.

Čuden japonski običaj. Za časa sedanje vojne je nastal med Japonkami čuden običaj. Nekateri vdove — vse seveda ne! — v vojni padlih vojakov si odrežejo lase ter jih obesijo nad vhodom v tempelj. S tem storijo slovesno obljubo, da se nikoli več ne omože. Ko jim lasje zopet dorastejo, si jih znova porežejo, in to se ponavlja, dokler ni toliko las skupaj, da spleto iz njih primerno vrv. V kak namen, ni znano, a obesile se gotovo ne bodo.

Novo tekmovalje v Ameriki. V New Jersey je stavilo več mož, kdo izmed njih ostane najdalje brez spanja. Prvi je zaspal neki policaj, namreč že po 23. urah. Stavo je pa dobil neki nočni čuvaj, ki je prečul 83 ur in 27 minut. Seveda je porabljal vsa mogoča razburljiva sredstva, kakor tabak, črna kava itd., a proti koncu so ga tovariši zbadali z iglami, škropili z mrzlo vodo itd., toda po 83 urah je postal sploh neobčutljiv.

Bombe v Trstu. Preiskovalni sodnik v Trstu je šel z enim potapljačem v prosto luko. — Tam je dr. Barzal odredil preiskavo — morskega dna ob bregu mej pomoloma št. 3 in 4. Potapljač se je spustil v morje, kjer je ostal več nego celo uro. Ko so ga pa potegnili iz vode, je potapljač prinesel seboj zabojček, katerega je bil našel na morskem dnu. Na zabojčku je bila — kakor na onem, ki so ga našli v prostorih društva „Ginnastica" — narisana mrtvaška glava z napisom: „Pericolo di morte" (smrtna nevarnost). Pripoveduje se, da sta bili v zaboju dve Orsinijevi bombi — kakor prejšnji — in da je bil v zaboju še drug železen zabojček, v katerem se je nahajala potrebna razstrelivna snov. Na istem mestu, kjer so našli bombe, je bil vsidran še pred 14 dnevi italijanski parnik „Manin". Za njim se je vsidral istotam italijanski parnik „Francesco Garcia", ki je pa malo preje odplul. Izvršenih je zopet več aretacij.

ŠALJIVI ŠTAJERC

Kako je Vranjek pijančevanje opustil.

(Resnična povest. Spisal Peter Verdnik.)

(Konec).

Nikoli ni bila noč za Vranjeka tako dolga, kakor ta; ko se prebudi, misli, da se bliža dnev, zopet zaspi in se zopet prebudi, dan pa se le noče pokazati.

Mislil je, da je prespal cel dan in da je to že druga noč. Skrbelo ga je silno, da bi se njegovim ljubim voličkom kakšna nesreča ne pripetila. Toda kako naj si pomaga? Ostal je v temni noči mirno v košu in skoraj bi ga bilo strah, ker je vedno kaj slišal, zdaj namreč kakšno sovo ukati, zdaj kakega čuka svojo zamolklo pesem peti, zdaj zdrči mimo voza brzonoga srna ali bojazljivi zajec; polhi pa kihajo po drevesih, kakor bi imeli vse tobačnice v najemu. Vranjeku je bilo nekoliko tesno pri sreči, ko si je mislil, da bi lahko doma sicer na borni postelji, ali brez skrbi spal, mesto da se klati tukaj po Partovcu med divjačino. Med tem premišljevanjem vnovič zaspi, dokler ga ne prebudi strašen vrišč. Prestrašen skoči po konci. Na bližnji smreki vidi veliko število črnih krokarjev, ki z vriščem pozdravljajo ravno svitajoči se dan, katerega je Vranjek tako željno pričakoval. Naglo skobaca iz koša ter prične precej iskati svoje sivčke. Hodil je že precej časa, povrnil se večkrat k vozu, ker se mu je dozdevalo, da prostor, kjer je pustil vole, ni toliko oddaljen.

In zopet gre iskat volička. Kar nakrat zasliši ne prav daleč neko mukanje. Vranjeku se ta glas tako dopade, da začne tudi sam na vse grlo mukati, to pa tudi zato, da bi vola vsaj še enkrat zamukala, da bi vedel, kje da sta.

Vola sta tudi spoznala glas svojega gospodarja ter sta mu začela krepko odpevati, kar je provzročilo veselo snidenje. Vranjek je božal in objemal svoja sivčka, ona pa sta ga hvaležno vohala in lizala, da je postal snažen po obrazu, kakor se spodobi k binkoštim.

Vranjek vpreže volička v voz, sam pa sede v koš. Med tem, ko volička vozita kakor in kamor hočeta, premišljuje Vranjek, kako bi se ognil vasi, da bi se mu ljudje ne smejali.

Iz tega premišljevanja predrami Vranjeka močan glas, in ko dvigne glavo, vidi pred vozom grajščinskega nadgozdarja z napeto puško.

Bilo je namreč strogo prepovedano, hoditi z živino in vozom po grajščinskem gozdu, poleg tega pa je nadgozdar sumil, da je Vranjek gozdni tat. —

Sedaj se je začela za Vranjeka nova doba trpljenja, čeravno je mislil, da je že rešen vseh težav. Nadgozdar namreč ni razumel slovensko, Vranjek pa nemške be-

sede ne. Vranjeku se je sicer dozdevalo, kaj da hoče nadgozdar, prizadeva si tudi, da mu razjasni svoj položaj, ali nadgozdar ga ne razume, prime vola za rog ter začne goniti naprej.

Vranjek ga nekako hvaležno gleda, ker misli, da ga je konečno nadgozdar le razumel in ga hoče sedaj spraviti iz gozda na cesto, kar se je tudi zgodilo. Ko pa se približujeta vasi in misli Vranjek zaviti s ceste na kolovoz, ki drži na desno, zapodi nadgozdar vole nazaj na cesto ter grdo zarentači nad Vranjekom. Sedaj je še le slutil, da ga namerava nadgozdar spremiti v grajščino, kjer se mu bo odmerila kazen, katere pa se ni toliko bal, kakor sramote v vasi.

Kovač je ravno na pragu stal, ko prihaja nadgozdar spremljajoč Vranjekov voz. Zadnjega je bilo sram, veselilo pa ga je tudi, ko zagleda kovača, kateri ga bo gotovo rešil iz te nove zadrege, in ni se motil: Kovač se jima približa, razloži nadgozdarju dogodbo z Vranjekom, kateremu se je tako dopadla, da se je na vso grlo krohtal. Sedaj še le je bil Vranjek popolnoma rešen. Ko nadgozdar odide, Vranjek kovaču nekaj pošepče, potem pa potegne mehur iz žepa ter izroči kovaču nekaj denarja in odide. Mizar Mihal ga sicer kliče, ali Vranjek je za njega danes gluhi.

Kovač je sedaj začel poizvedovati po onih, kateri so bili Vranjeka zapeljali v Partovec.

Svojega sina, ki je bil pravo seme, imel je v prvi vrsti na sumu.

Pestil ga je toliko časa, da mu je poyedal vse fante, kateri so se bili udeležili nočne vožnje v Partovec. Potem je župan naročil sinu, da mora skrbeti, da se vsi fantje na binkoštni ponedeljek snidejo v njegovi gostilni, da bodo vsi dobili, kar so zaslužili. —

Fantje so bili v velikih skrbeh. Ugibali so, kaj se jim more zgoditi. Jesti niso mogli, niti govoriti se jim ni ljubilo. Bali pa so se tudi svojih starišev, radi česar ni nihče kake besedice spregovoril o tej stvari. Do vrhunca pa je prikipel njihov strah, ko so videli na binkoštni ponedeljek popoldne proti določeni uri dva orožnika, ki sta korakala v županovo gostilno.

Žalibog se dandanes odrasli mladeniči ne brigajo toliko za mnenje starišev, kakor so se nekdaj, niti nimajo več tolikega strahu pred orožniki, akoravno od takrat še ni preteklo toliko časa, kajti tudi jaz pisatelj teh vrstic bil sem med onimi šestnajstimi.

Stopivši boječe ob določeni uri v gostilno, zagledajo fantje župana pri mizici sedečega, pred njim precej listin, zraven njega pa sta sedela orožnika.

Poklicani se vsedejo k od orožnikov najbolj oddaljeni mizi in blizu vrat. Vsak je sam pri sebi mislil, da, ako bo potreba, smukne naglo skozi vrata.

Ko eden na natakaričino vprašanje, kaj da želijo, naroči bokal vina, vstane župan izza mize, ter prosi, da bi s pijačo še nekoliko počakali, ker imajo nujnejšega posla. —

„Ste li vsi?“ vpraša potem župan fante.

„Vsi, gospod župan“, odgovorijo enoglasno ter pogledujejo orožnike.

Nekoliko pa jim je odleglo, ker se orožnika niti ozrla nista po njih in ko so tudi na ustnih župana zapazili prijazen nasmeh. —

„Vedite torej, zakaj sem vas poklical: Za kaznen, ker ste Vranjeka zapeljali v Partovec, naj vam bo pre-stani strah; Vranjek pa je pri meni plačal za vas veder vina, ker je sklenil opustiti pijančevanje in ta sklep je povzročilo vaše dejanje.“

Fantje niso vedeli, se li župan šali z njimi ali kaj, ko pa ukaže natakariči nositi vino na mizo, niso vedeli, kaj bi počeli s svojim ljubljnim županom, objemali so ga, nosili na ramah in neštivilnokrat mu izrekli napitnice. Župan jih resno pokara, da ne smejo več kaj takega početi, ker se lahko pripeti ta ali druga nesreča, fantje pa so obljubili, da hočejo biti odslej v šalah bolj previdni.

Pili so ga potem na Vranjekov račun celo noč, Vranjek pa je mesto v Partovcu med čuki in sovami spal doma pri ženki. —

O izgubljenem sinu.

Katehet je v šoli razlagal, kako hudo se je godilo izgubljenemu sinu, ko je moral svinje pasti in zraven stradati.

„No, Lojzek, kaj pa bi ti storil, ako bi bil svinjski pastir in moral stradati?“

Lojzek: „Jaz bi takoj zaklal jedno prase.“

V krčmi.

Gost: „Gospod krčmar, tako majhna klobasa za 20 krajcarjev, pa še vrhu tega smrdi.“

Krčmar: „Oprostite; glejte, če bi bila večja, smrdela bi še bolj.“

Gost: „Zahvaljujem se za noč; bolhe so me hotele snesti!“

Krčmar: „Tega so gospodje sami krivi, ker pre-redko zahajajo k meni, zato so potem bolhe preveč izstradane.“

Prvi gost: „Čudno je to, da ne morem jesti mesa brez hrena.“

Drugi gost: „Pri meni pa je to ravno narobe, ker jaz ne morem jesti hrena brez mesa.“

Dobra glava.

Kmetica: Prosim, gospod župnik, ali bi mi hoteli pomagati, da bi se moj Tinče naprej učil, da bi se morebiti izučil za gospoda?“

Župnik: „Ali ima dobro glavo?“

Kmetica: „Dobro, dobro, čez tri stopnjice je padel, pa si je ni razbil.“

Neuljuden posestnik psa.

„Jaz bi rad kupil torbico za psa“, reče čmeren gospod, stopivši v prodajalno. — Prodajalec mu pokaže nekaj vzorcev ter pravi: „Bi Vam taki ugajali?“ — „Ne, ti bi usta pretrdo zapirali!“ — Trgovec: „Ravno-kar sem neki dami prodal enakega.“ — Kupec: „Za kako damo bi že znal biti pripraven, a jaz ga hočem za svojega psa.“

Slaba tolažba.

Siromak Nace: „Gospod župnik, ni li to velika krivica na tem svetu, da moramo mi siromaki toliko trpeti? Kako težko nosim to brento polno mošta! Pa, da bila vsaj moja, a gospodova je, kateremu moram delati kot živina. To je vendar že preveč! Povejte mi, gospod župnik, ali pa bode na onem svetu kaj bolje za nas siromake?“

Župnik: „Le potolaži se, dragi Nace, na onem svetu bo to vse drugače; tam bode morala gospoda delati vse, kar sedaj ti; gospoda bo v peklu sekala drva in je nosila pod kotel, kurila pod kotlom, ter pazila, da bode vedno velik krop, a vi siromaki boste samo lepo brez dela in skrbij sedeli v kotlu, kakor gospod v toplicah.“

Dobro srce.

Čevljarski mojster (pri kosilu): „Zakaj se jokaš, dečko, ali se ti toži po domu?“

Učenec: „O, ne, jokam se radi onega vola, ki so ga morali zaklati zaradi tako majhnega koščka mesa, ki ga imam na krožniku.“

Nova ura.

Kmet je kupil novo uro. Ali že drugi dan jo pri-nese urarju nazaj rekoč: „Vi ste me osleparili, ura ne gre.“

Urar: „Kako dolgo je vendar šla?“

Kmet: „Samo 24 ur, potem se pa ustavila.“

Urar: „No, glejte, hodite vi 24 ur, in verujte mi, da se bodele tudi radi ustavili.“

Premajhna norišnica.

Pri nekem mestu so zidali veliko lepo hišo. Pre-prosti kmetič, prišedši do hiše, postoji in si to zgradbo ogleduje. Mimo pride gospod in kmetič ga radovedno vpraša, čemu zidajo to veliko palačo.

„To bo norišnica za kmete“, odvrne mu gospod, hoteč se pošaliti.

A kmetič mu jo hitro zasoli: „Kaj takega sem si tudi jaz mislil, ker za bedasto gospodo bi bila hiša itak premajhna.“

Zakaj je šolo zamudil.

Učitelj: „Ti, Janezek, zakaj si pa danes zamudil šolo?“

Janezek: „Prosim, ne zamerite, danes je bilo zunaj jako ledeno. Ko sem se jedenkrat prestopil, zdrsnil sem zopet za dva koraka nazaj.“

Učitelj: „Kako si pa potem vendar prišel v šolo?“

Janezek: „Da, potem sem se pa obrnil.“

Deset zapovedi, po katerih se naj ravnaajo ptujski Slovenci.

1. Ne veruj v edinega ptujskega „Štajerca“. kakor nemčurji in njihovi podrepaniki.
2. Ne imenuj po nemarnem Ornikovega imena, ker imajo ta gospod daljši roke kakor štruca.
3. Posvečuj praznike in ne posedaj po nemških žganjarijah in krémah.
4. Spoštuj očeta in mater bolj lepo, kakor naši nemčurji, ki jih je sram, da jih je rodila slovenska mati.
5. Ne ubijaj in ne preganjaj nedolžnih učiteljev, kakor delajo Nemci, če jim ne kričijo zadosti glasno: hajl, hajl! (Mislite si na g. ravnatelja Löbela v Ptuj, ki ga ne marajo, ker ni zadosti Nemec in rogovilež.)
6. Ne družij se s „Štajerčevimi“ hinavci.
7. Ne kradi ljudem časti in poštenja, kakor „Štajerc“ slovenskim narodnjakom.
8. Pričaj po pravici zoper „Štajerca“ in njegove očete in reci z nami: „Štajerc“, ti si vreden otrok svojih nemških očetov.
9. Ne želi svojega bližnjega ljudi, kakor šulferajnske nemške šole slovenske dece.
10. Ne želi svojega bližnjega blaga, kakor ptujski nemčurjski kramarji naših grošev (ali kakor znani ptujski visoki gospod in nemčur tisočakov svojih tetie).

A. A.

Prekosil ga je.

Veseljak: „Moj prijatelj ima konja, ki pri vsaki gostilni sam obstane!“

Dobrovoljček: „To še ni nič! Moj prijatelj ima nek star avtomobil, ki se sam vstavi pred vsako trgovino, kjer se prodaja bencin!“

Dandanes.

Gospa: „Na svoje obleke se Vi dobro razumete, kuhati pa ne znate!“

Kuharica: „Nič ne de, saj se bom kmalu omožila.“

Dober izgovor.

Peterček je hotel na sosedovem vrtu jabolka krasti. Sosed ga zasači in bi ga dobro našeškal, da ni še o pravem času odnesel petâ.

„Počakaj, Peterček, ti bom nekaj povedal!“ upije sosed za njim.

„Oh“, odgovori Peterček, „tako majhnim dečkom, kakor sem jaz, še ni treba vsega vedeti!“

Lepo obetanje.

Ženin: „Ako se kaj takega še enkrat zgodi, sva ločena.“

Nevesta: „Izborna! Še niti poročena, pa že ločena!“

Slab čuvaj.

„No, Andrej, ali ste zadovoljni z novim poljskim čuvajem?“

„Pojdi se solit! Nič ni boljši od prejšnjega, ves krompir nam bodo črvi požrli.“

„Stajercu“ v Ptuj.

Jaz sem naročnik ptujskega „Štajerca“, katerega urejuje pek Ornig. Branje pekovega „Štajerca“ pa mi provzroča razven naročnine še druge stroške, katere pozneje naznam.

„Vaš „Štajerc“, gospod pek, smrdi. Ne mislim, da puhti iz njega samo moraličen smrad, ne, smrdi tudi fizično! Zavežite mi oči še tako dobro in položite pred me vse slovenske in nemške časopise, Vaš list bodem izmed vseh po smradu spoznal.“

Vaš list pa ne smrdi samo, ž njim se človek tudi umaže. Prosim, ne me napačno umeti; ne samo srce postane črno vsled čitanja Vašega lista, marveč tudi roke.

Zaradi teh dveh slabih lastnosti Vašega „Štajerca“ imam na leto 10 kron stroškov, ker moram vselej, kadar prikobaca Vaša krota v mojo hišo, od nje okužene sobe z dišavami prekaditi, in si moram vsakokrat, ko berem list, z milom umiti roke.

Ker znaša naročnina za Vaš list na leto 2 kroni, mi imate doplačati vsako leto 8 kron, ako hočete, da ostanem Vaš naročnik.

Ob enem Vam svetujem, da več ne rabite besede „naročnina“, kadar bodete usiljevali svoj list slovenskim kmetom, ampak da rabite besede „Stink- und Schmiergeld für den Pettau-er „Štajerc“.“

„Krotar.“

Neža, žena nemškutarja bi bila zelo rada videla, da bi bil njen mož Janez za župana izvoljen. Ko se je odpravljala Janez k volitvi, dajala mu je žena razna navodila ter mu vošila srečen izid.

Težko je čakala njegove vrnitve. Ko ga zagleda korakati proti domu, odpre okno ter ga glasno vpraša:

„Ali si Janez?“

„Sem ja Janez,“ odgovori mož klaverno.

Zboljšano življenje.

„Kako se ti kaj godi?“ prasha nekdo svojega znanca.

„Hvala Bogu, obrnilo se mi je na bolje“, odvrne ta; „prej sem moral od beračev moko kupovati, sedaj jo pa že sam beračim.“

Loterijske številke

vlečene dne 6. avgusta:

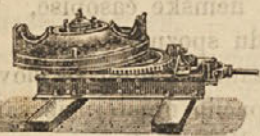
Trst:	62	5	42	90	44
Linc:	80	38	46	81	77

vlečene dne 13. avgusta:

Gradec:	70	78	28	66	58
---------	----	----	----	----	----

Prošnja!

Revnih, slovenskih starišev sin iz Štajerskega prosi vse slovenske rodoljube, da bi ga podpirali, da bi zamogel obiskovati učiteljske ter tako doseči svoj zaželjeni — učiteljski stan. — Dragi slovenski rodoljubi: Žrtvujte mal dar! S tem bodete storili neizmerno dobro delo mladeniču, njegovim starišem, da, celemu narodu. — Vsi p. n. gg. dobrotniki bodo v „Slov. Stajercu“ objavljeni. — Vsak še tako mal dar se radovoljno sprejme ter se naj blagovoli poslati na upravnništvo „Slovenskega Stajerca“ v Kamniku na Kranjskem.

Č K I J E

Le pri „**Merkur-ju**“ trgovina z železnino **P. Majdič v Celju**, se kupijo najboljši poljedelski stroji, vitelji, slamo-**mlatilnice** reznice itd. Bogata zaloga **traverz** in železniških šin, železa za vezi, cementa, vodovodnih naprav in cevi in vsakovrstnega, v železninsko stroko spadajočega blaga.

Gospodinje!

Zahtevajte povsod

edino le

kavino primes

v korist družbi

sv. Cirila in Metoda!

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Podružnica v Celovcu • Podružnica v Spletu

Akcijski kapital K 1.000.000.—

Kupuje in prodaja vse vrste rent, zastavnih pisem, priporočil, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz. Zamenjava in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone. Daje predjume na vrednostne papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi. — Denarne vloge sprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic.

Borzna naročila.

Promet s čeki in nakaznicami.

R. A. SMEKAL

ZAGREB

Veliki požar zamore se lahko in naglo pogasiti samo s

Smekalovimi brizgalnicami

novе sestave, koje od desne in leve strani vodo vlečejo in mečejo. V vsakem položaju delujoče, kretanje brizgalnice nepotrebno.

Skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic, cevi, pasov, sekiric, sesalk in gospodarskih strojev.

Pri razstavi gasilnega orodja meseca avgusta 1903 v Pragi bila je naša tvornica R. A. Smekal odlikovana z dvema največjimi odlikovanji in sicer:

S I. počastno diplomo za izboljšanje parnih in motor-brizgalnic ter lestev, in z zlato kolajno za prednosti pri ročnih brizgalnicah za nove sestave.